

Noslēdzies projekts “Ebreji Rēzeknē”

Šī gada augustā biedrība "Goraļ" sadarbībā ar biedrību "Sadarbības platforma" uzsāka īstenot projektu "Ebreji Rēzeknē", [Nr.2019.LV/MTSP/06](#), ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu. Projekta mērķis bija veicināt krievu un latviešu jauniešu savstarpēju izpratni, sadarbību, kopīgi izpētīt un iepazīstot ebreju vēsturi, folkloru, mākslu un tās vietu Latvijas multikulturālajā vidē. No augusta līdz pat oktobra beigām tika organizētas vairākas projekta aktivitātes iesaistot jauniešus no dažādām latviešu un krievu skolām.

Projektā bija iesaistītas 4 Rēzeknes un Rēzeknes novada skolas - Rēzeknes pamatskola - attīstības centrs, Jāņa Klīdzēja Sakstagala pamatskola, Rēzeknes 2.vidusskola un Rēzeknes 3. vidusskola.

Projekta sākumā tika rīkoti semināri un atklāta Ilānas Lisagoras ebreju pasaku ilustrāciju izstāde Rēzeknes pamatskolā - attīstības centrā, kura tālāk ceļoja arī pa citām skolām.

No septembra līdz pat oktobra beigām jaunieši iesaistījās projekta īstenošanā un veica pētījumu “Rēzeknes ebreju vēsture”. Jaunieši pētīja dažādus ebreju tautības slavenus cilvēkus, meklēja ebreju saknes savās dzimtās. Jaunieši atklāja, ka ebreju tautības pārstāvji ir bijuši ļoti gudri, prasmīgi un inteligenti cilvēki - slavenākie Rēzeknē - rakstnieks Jurijs Tiņanovs, skolotāja Rahila Ceitlina, kinorežisors Frīdrihs Ermlers, gleznotājs Arkādijs Naišlos, kas savulaik ir snieguši nenovērtējamu devumu ne tikai savai kopienai, bet visai Latvijas kultūrai.

Jau kopš 18.gadsimta beigām ebrejiem ir bijusi nozīmīga loma Rēzeknes vēsturē. Kopš pilsētas tiesību iegūšanas 1773.gadā Rēzekne bijusi daudznacionāla pilsēta. Jau 18.gadsimta beigās par vienu no Rēzeknes sabiedrības stūrakmeņiem kļuva tieši ebreju tautības pārstāvji. Vairākos gadsimtos, līdz pat Otrajam pasaules karam ebreji ar savu kultūru, reliģiju un ekonomiskajām aktivitātēm bagātinājuši un attīstījuši Rēzekni, izveidojot to par vienu no savas kopienas nozīmīgākajiem centriem Latgalē. Diemžēl šobrīd Rēzeknē ebreju tautības pārstāvjus var sastapt ļoti reti, bet tomēr ir cilvēki kuri atceras ebreju tautības pārstāvjus, tādējādi ievērojami papildinot un bagātinot pilsētu ar nemateriālo kultūrvēsturisko mantojumu.

Projekta laikā jaunieši iepazīta arī Rēzeknes un Daugavpils sinagogas, atklāja priekš sevis jaunus un interesantus faktus par šo kultūru un tradīcijām. Ekskursiju laikā tika apmeklēti arī Rēzeknes ebreju kapi, kā arī Latgales kultūrvēstures muzejs.

Jaunieši lasīja ebreju tautas pasakas, veidoja teatrālus skečus balstoties uz šīm pasakām, kā arī iesaistot profesionālu fotogrāfu, tika veidots fotoprojekts - pasaku demonstrācija izmantojot fotogrāfijas. Jauniešus šis projekts ļoti uzrunāja un viņi ar lielu interesi un motivāciju centās iepazīt ebreju kultūru, cilvēkus un tradīcijas.

Projekta noslēguma pasākums norisinājās Rēzeknē 2019.gada 30.oktobrī, Rēzeknes pamatskolā - attīstības centrā, kur jaunieši kopā ar skolotājiem no Rēzeknes pamatskolas - attīstības centra, Jāņa Klīdzēja Sakstagala pamatskolas, Rēzeknes 2.vidusskolas un Rēzeknes 3. vidusskolas prezentēja projekta laikā veiktos pētījumus, prezentēja ebreju pasaku foto projektus un arī ļoti aizraujošus teatrālos skečus no ebreju pasaku motīviem. Pasākumā piedalījās arī klezmeru muzikanti, kuri visus priecēja ar pazīstamu un jaunu

ebreju tautas mūziku. Pasākuma noslēgumā jauniešiem bija iespēja nobaudīt ebreju virtuvi - visi dalībnieki tika cienāti ar ebreju svētku gardumiem.

Projekts bija lieliska iespēja jauniešiem ne tikai iepazīt ebreju kultūru, iepazīt Rēzeknes vēsturi, bet arī kopā piedalīties projektā, veicināt krievu un latviešu jauniešu savstarpēju izpratni un sadarbību.

Šī publikācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu. Par publikācijas saturu atbild biedrība „Goraļ”.

Jaunieši piedalās izzinošā ekskursijā Daugavpils sinagogā

2019.gada 18.oktobrī jaunieši no 4 Rēzeknes un Rēzeknes novada skolām – Rēzeknes pamatskola – attīstības centrs (RPAC), Jāņa Klīdzēja Sakstagaļa pamatskola, Rēzeknes 2.vidusskola un Rēzeknes 3. vidusskola, piedalījās projekta “Ebreji Rēzeknē”, [Nr.2019.LV/MTSP/06](#) organizētajā ekskursijā uz Daugavpils sinagogu.

Projektu īsteno biedrība “Goraļ” sadarbībā ar biedrību “Sadarbības platforma”. Projektu finansē Sabiedrības integrācijas fonds.

Jaunieši kopā ar skolotājiem izzināja Daugavpils sinagogas vēsturi, ebreju kultūru un mākslu. Daugavpils sinagoga ir ļoti sena ēka, celta 1850.gadā. Sinagogas otrajā stāvā ierīkots muzejs “Ebreji Daugavpilī un Latgalē”. Muzeja ekspozīcija stāsta par ebreju dzīvi un sadzīves tradīcijām Latgalē un Daugavpilī kopš 1935.gada. Ekspozīcija attēlo ebreju skaita izmaiņas, radu rakstus fotogrāfijās, sadzīves un kulta priekšmetus, kā arī dažādus izdevumus: žurnālus, kalendārus un grāmatas par ebreju dzīvi Daugavpilī un Latgalē. Skolu jauniešiem un skolotājiem bija lieliska iespēja iepazīties ar sinagogu un ekspozīciju, uzzinot interesantus un aizkustinošus vietējo ebreju ģimeņu stāstus, ebreju dzīves vēsturiskos aspektus, lūgšanu tradīcijas, altāra nozīmi sinagogā u.c.

Vietējā gida pavadībā jaunieši ieklausījās šajā interesantajā kultūrā, kura tomēr ar savu dzīves uztveri un skatījumu atšķiras no citām tautībām. Jaunieši pēc muzeja apmeklējuma atzina, ka ir ieguvuši jaunu, nedzirdētu informāciju par ebrejiem, par to kultūru. Interesanti bija uzzināt, ka Latgalē ir dzīvojuši ļoti slaveni un cienījami ebreju tautības pārstāvji – ārsti, mākslinieki, u.c.

Jauniešus ļoti izbrīnīja fakts, ka ebreju grāmatas tiek lasītas otrādi no labās uz kreiso pusi un burtu rakstība šķiet ļoti sarežģīta.

Kopumā šī projekta ekskursijas, gan uz Daugavpils sinagogu, gan uz Rēzeknes zaļo sinagogu jauniešiem deva iespēju iepazīt ebreju kultūru, mākslu, tradīcijas. Daži no jauniešiem nemaz nezināja, ko tad nozīmē ebreju kultūra. Mūsdienās gan Rēzeknē, gan Daugavpilī ir palikuši pavisam nedaudz ebreju tautības pārstāvji un līdz ar to jauniešiem nav iespējas par tiem uzzināt plašāk, taču īstenojot šo projektu tas bija lielisks veids, kā jauniešus iepazīstināt ar šo kultūru Rēzeknē un Latgales reģionā.

Šī publikācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu. Par publikācijas saturu atbild biedrība „Goraļ”.

Jaunieši piedalās ebreju vēstures diskusijā un izzinošā ekskursijā

2019.gada 18.septembrī Rēzeknes pamatskolā – attīstības centrā (RPAC) notika projekta “Ebreji Rēzeknē”, [Nr.2019.LV/MTSP/06](#) ebreju vēstures diskusija, ko vadīja vēstures zinātņu doktore Inese Runce. Projektu īsteno biedrība “Goraļ” sadarbībā ar biedrību “Sadarbības platforma”. Projektu finansē Sabiedrības integrācijas fonds.

Projektā piedalās 4 Rēzeknes un Rēzeknes novada skolas un šo skolu jaunieši – Rēzeknes pamatskola – attīstības centrs (RPAC), Jāņa Klīdzēja Sakstagala pamatskola, Rēzeknes 2.vidusskola un Rēzeknes 3. vidusskola. Projekta mērķis ir veicināt krievu un latviešu jauniešu savstarpēju izpratni, sadarbību, kopīgi izpētot un iepazīstot ebreju vēsturi, folkloru, mākslu un tās vietu Latvijas multikulturālajā vidē.

Pasākumā piedalījās iesaistīto skolu 7-8 klases jaunieši, kuri piedalījās diskusijā un izteica savu viedokli par ebreju pasakām, ko bija lasījuši.

Skolēni stāstīja, ka ebreju pasakas viņiem likās ļoti interesantas, smieklīgas, ebrejiem ir ļoti laba humora izjūta un joki. Vēl jaunieši piebilda, ka ebreju vēsture ir ļoti sena un interesanta, jo iepriekš nebija aizdomājušies, ka arī Jēzus Kristus bija ebrejs.

Skolēni skatījās video par ielām Rēzeknē, kur kādreiz ir dzīvojuši ebreji. Vēstures zinātņu doktore Inese Runce jauniešus iepazīstināja ar Rēzeknes ebreju vēsturi un pastāstīja kur Rēzeknē ir dzīvojuši ebreji. Šobrīd pašreizējais ebreju skaits Rēzeknē nepārsniedz 50 cilvēkus, bet kādreiz Rēzeknē ir bijuši līdz pat 8 000 ebreju.

Pēc diskusijas jaunieši devās uz Rēzeknes ebreju kapiem, Rēzeknes zaļo sinagogu, kura ir vissenāka koka ēka pilsētā, un arī vienīga no 12 sinagogām, kas saglabājušies līdz mūsdienām. Rēzeknes sinagoga ir ļoti interesanta vieta jauniešiem, lai iepazītu ebreju kultūru un redzētu kā kādreiz ir dzīvojuši ebreju tautības pārstāvji Rēzeknē. Izzinošā ekskursija noslēdzās ar vizīti uz Rēzeknes novadpētniecības muzeju.

Pateicoties projektam, jauniešiem ir izveidojies priekšstats par ebreju kultūru, folkloru, mākslu, ebreju tautības pārstāvjiem, to dzīvesstilu. Dažādu skolu jauniešiem ir iespēja sadarboties un mācīties vienam no otra.

Šī publikācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu. Par publikācijas saturu atbild biedrība „Goraļ”.

Jaunieši izzinās ebreju gaitas Rēzeknē

Šī gada augustā biedrība “Goraļ” sadarbībā ar biedrību “Sadarbības platforma” uzsāka īstenot projektu “Ebreji Rēzeknē”, [Nr.2019.LV/MTSP/06](#). Projekta mērķis ir veicināt krievu un latviešu jauniešu savstarpēju izpratni, sadarbību, kopīgi izpētot un iepazīstot ebreju vēsturi, folkloru, mākslu un tās vietu Latvijas multikulturālajā vidē.

19.augustā Rēzeknes pamatskolā – attīstības centrā (RIAC) notika projekta pirmā aktivitāte -seminārs par ebreju vēsturi Rēzeknē, ebrejupasakām un folkloru. Pēc semināra atklāja

ebreju pasaku ilustrāciju izstādi, kurā skatāmi mākslinieces Ilānas Lisagoras mākslas darbi, kurus visi interesenti Rēzeknes pamatskolā – attīstības centrā (RIAC)F. Varslavāna iela 5, Rēzeknē var apskatīt līdz 19.septembrim.

Izstāde tālāk ceļos pa Rēzeknes un Rēzeknes novada skolām – Rēzeknes 2.vidusskolu, Rēzeknes 3. vidusskolu un uz Jāņa Klīdzēja Sakstagala pamatskolu, kur mākslas darbu izstādi varēs apskatīt gan skolēni, gan vietējie iedzīvotāji un citi interesenti.

Projekta laikā notiks vairākas aktivitātes, proti – pētījums “Rēzeknes ebreju vēsture”, ekskursija un izziņošā nodarbība Daugavpilī, kā arī skolēnu ekskursija pa Rēzekni, Rēzeknes kultūrvēstures muzeju un atjaunoto Rēzeknes Zaļo sinagogu. Visu četru skolu skolēni pedagogu vadībā organizēs teatrālus skečus, attēlos ainas no ebreju pasakām. Jauniešiem būs uzdevums arī veikt pētījumu par savas dzimtas cilvēku tautībām, izziņot savas etniskās saknes un meklējot iespējamo saikni ar ebreju tautības pārstāvjiem, kā arī izpētīt Latgales ielu Rēzeknē, izvēloties kādu konkrētu ēku, kurā ir dzīvojuši agrāk ebreji, savācot informāciju par tiem.

Taps fotogrāfijas ar pasaku tēliem un attiecīgām dekorācijām. Ebreju kultūru tautas pasakas, kā arī to tēli un tajos attēlotā doma palīdzēs atrast kopīgu motīvu, veidojot fotoprojektu – filmu/prezentāciju.

Projekta noslēguma pasākums “Ebreji Rēzeknē” notiks 2019.gada oktobra beigās Rēzeknes pamatskolas – attīstības centra telpās, kurā skolēni iepazīstinās ar izstrādātajām prezentācijām par izpētīto savās dzimtās un ebrejiem Rēzeknē, parādīs fotostāstu “Ebreju pasakas”, kā arī dalībniekiem būs iespēja iepazīt ebreju virtuvi – visus klātesošos cienās ar ebreju svētku gardumiem, kurus paši projekta dalībnieki pirms noslēguma pasākuma sagatavos kopīgi Rēzeknes pamatskolas – attīstības centra skolotājas vadībā.

Šī publikācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu. Par publikācijas saturu atbild biedrība „Goraļ”.